

FOAIA – o revistă a familiilor românești

Niciodată n-au apărut în lume atâtea ziare și reviste ca acum, în pragul mileniului III. Se scot publicații pentru femei, bărbați, copii, tineri, bunici, juriști, fotografi, pescari, vânători, și am mai putea înșira. Dacă într-o familie mai mare, unde trăiesc împreună 2-3 generații, toată lumea vrea să-și răsfășoare revista sa, se cheltuiește o avere întreagă la chioșcurile de ziare. Tocmai din acest motiv, cele mai căutate publicații sînt revistele de tip magazin, care se adresează tuturor generațiilor și oamenilor cu diferite sfere de interes. Săptămînalul românilor din Ungaria, „FOAIA ROMÂNĂNEASCĂ” dorește ca în viitor să aparțină acestei categorii.

Sîntem conștienți de faptul că oamenii de azi citesc puțin. Iar cînd ajunge în mîna lor o carte sau o revistă, o citesc doar dacă ea este interesantă, educativă, de folos. Ritmul de viață accelerat nu ne permite să pierdem timpul cu lecturi inutile, plictisitoare, care prezintă idei învechite.

Ce oferă azi o revistă bună cititorului?

Multe informații actuale, convorbiri interesante, lecturi educative, senzații, curiozități și divertisment. Toate acestea la un loc asigură viabilitatea unei publicații.

„FOAIA ROMÂNĂNEASCĂ” are un mare avantaj: este singurul săptămînal în limba română din Ungaria. Nu este însă primul, și probabil nici ultimul periodic al naționalității noastre. Este un săptămînal care apare de aproape 50 de ani. A avut etape mai bune și mai puțin bune. În ultimii cîțiva ani, cînd atît țara, cît și mica noastră comunitate a trecut prin nenumărate schimbări, nu întotdeauna și-a găsit locul și tonul potrivit. Prin asta a pierdut foarte mulți cititori, abonați. Căutînd motivul acestei situații am ajuns la concluzia că „FOAIA ROMÂNĂNEASCĂ” ar trebui să fie (inspirîndu-mă de la marele scriitor, poet și gazetar Iosif Vulcan) foaia familiilor românești din țara noastră. Numai în acest fel va putea trece cu succes în noul mileniu.

Iosif Vulcan a înființat revista „Familia” la mijlocul secolului trecut cu scopul ca familiile – și îndeosebi femeile, românele – să citească românește. Cu ajutorul acestei reviste moderne la vremea ei, multe femei au învățat din nou să citească în limba lor maternă.

Care este actualitatea pentru noi?

Una din tragediile minorității noastre este că în familii nu prea se mai vorbește limba română. Este cu mult mai ușor să schimbăm imediat în maghiară, să ne exprimăm sentimentele într-o limbă pe care strămoșii noștri nici nu o prea înțelegeau. Fără îndoială, cea mai mare responsabilitate o au mamele, bunicile. Dacă nici ele nu mai vorbesc, nu povestesc în limba română, copilul, nepotul lor nu mai are de la cine să învețe limba strămoșească. E prea ușor să arăți cu degetul spre profesorii de la școală.

Cititorii fideli ai săptămînalului nostru vor constata în următoarele săptămîni multe schimbări, mai întîi în conținutul, apoi și în formatul FOII. Vom încerca să scriem mai puțin (sau mai pe scurt) despre ședințe, decizii și întîlniri oficiale (și așa trăim într-o lume unde toată lumea face politică, ori se pricepe, ori ba), vom pune un accent mai mare pe aspectul cultural și educativ al revistei. Vom deschide pagini pentru diferitele generații, vom solicita ajutorul specialiștilor pentru realizarea unor rubrici utile, vom acorda atenție deosebită tinerilor talentați, am dori un dialog viu cu cititorii... și multe sînt încă planurile noastre. Toate acestea le vom putea realiza însă numai cu sprijinul dvs., al CITITORILOR.

Spuneți-vă părerea, așterneți pe hîrtie toate ideile cu care credeți că veți putea contribui constructiv la realizarea unei reviste a familiilor românești din Ungaria, revistă care, odată cu trecerea în secolul XXI, la 1 ianuarie 2001, va aniversa 50 de ani de la înființare. Trecutul ne obligă să facem față și cerințelor viitorului.

La stăruință ne îndeamnă și vorbele lui Mihai Eminescu, care astfel l-a sfătuit odată pe prietenul său, Ioan Slavici: „Acela care vrea să facă ceva nu discută, ci lucrează. Mergem înainte, îi lăsăm (pe ceilalți) să discute, facem ce știm și lumea vine după noi.”

Eva Iova

S-a schimbat toată rețeaua de difuzare

În anii de totalitarism, totul era reglat, planificat, documentat, organizat. De bine, de rău, dar a existat o anumită rînduială. După aceea a venit etapa pe care o numim liberalizare sau liberalizarea pieței. Totul este de vînzare, totul a devenit marfă. Ca atare, nu mai există un singur centru, o singură linie sau o singură direcție. Întreaga economie se dezlănțuie liber, în toate dimensiunile, expansiunea economică și productivă se desfășoară de-a cruce și curmeziș. Iar în acest stadiu încîlcit, anumite ramuri ale economiei se pomenesc cu mai multe linii directoare, altele au pierdut orice cîrmă. Iar pe deasupra, prin această liberalizare, se pierde orice privire generală asupra unui fenomen, orice orientare categorică din domeniul respectiv.

Într-o astfel de situație ingrată au ajuns în ultimii ani editurile și întreaga rețea de difuzare, fie vorba de cotidiene, ziare și reviste, fie vorba de cărți sau manuale școlare. Fiindcă pe vremuri, întreaga difuzare a presei era monopolul Poștei Maghiare, iar cărțile erau distribuite de două-trei întreprinderi de stat care își împărțiseră piața de cărți și întreaga rețea de librării ale țării. Nu știu, oare poșta nu cîștigase suficient prin difuzare sau din ce alt motiv a scăpat din mîini difuzarea presei, în orice caz, azi calea de la redacție la cititor este anevoioasă, lungă, încîlcită. Aceeași soartă, aceeași cale – poate și mai întortocheată – o are cartea de la scriitor la cititor. Iar ca o poantă finală: autorul, dar la fel și redactorul sau editorul nu poate influența cursul „opusului” propriu.

Fiindcă, ce se întîmplă?

Un scriitor lucrează timp îndelungat, scrie un roman, un ciclu de

poezii, un șir de nuvele. Apoi, ia pe rînd marile edituri, bate la zeci de uși pînă i se deschide una. Deci, un editor este dispus să tipărească opera scriitorului. Și la acest moment intervine factorul finanțare: cine suportă cheltuielile de tipar. Dacă e vorba despre o editură mare și scriitorul are nume și renume, atunci, probabil, editorul își asumă riscul editării. Dacă nu, atunci cheltuielile fie că se împart, fie că autorul singur suportă cheltuielile editoriale și abia pe urmă se zbate în plasa difuzorilor. Cînd e vorba de manuale școlare, situația e asemănătoare, deși în acest caz statul mai asigură o mîină de ajutor în finanțare: un autor de manual cu nume și prestigiu este acceptat, cartea i se editează din fondul editurii. Dacă e vorba despre un autor tînăr, atunci șansa tipăririi este mult mai anevoioasă, tipărirea, deci editarea este de-a dreptul riscantă.

Și după aceea vine difuzarea, care nu mai are nici o legătură directă cu autorul.

Situația este asemănătoare și în cazul ziarelor și revistelor: redacția are doar o legătură indirectă cu cititorul, difuzarea făcîndu-se în variate feluri și modalități. Și mai dificilă este difuzarea în cazul unor cărți editate de instituții, întreprinderi sau în cazul editărilor particulare. Nimeni nu-și bate capul, cum ajung aceste publicații la cititor. În acest sens există multe variante, multe posibilități, dar și multe contradicții. Mă gîndesc aici la sistemul concursurilor: oricine poate înainta concurs pentru editarea unei lucrări, a unei cărți sau orice alte publicații. În acest fel se pot obține fonduri de editare. Și atunci se face cîte-o carte, broșură sau orice, dar nimeni nu mai întreabă ulterior, ce

folos are studiul sau cartea destul de generos finanțată de fundație. Nimeni nu se mai sinchisește de soarta „post concurs” a manuscrisului – eventual pînă la faza editării, dacă banii de concurs au fost aprobați pentru editare. Dar cum (sau oricum) să ajungă scrierea la cititor, asta nu mai intră în competența nimănui.

Aș pomeni sumar numai publicațiile românești. Ele sînt tipărite în mare parte de Editura pentru cărți și reviste românești NOI, dar și la alte edituri. Dar toate au o latură comună: dificultatea difuzării. Pe cînd FOAIA ROMÂNĂNEASCĂ, de bine de rău, este difuzată parțial prin poștă, parțial prin însăși Editura, alte publicații, mai ales periodicele, nu au nici o formă reglementată de difuzare. Ele stau în stocuri fie la sediul Autogovernării sau al Uniunii, în depozitul unor edituri sau la vreo catedră universitară, dar fără să ajungă într-un mod reglementat și sigur la cititorii potențiali. Știu, de exemplu, că doamna Lucia Borza în cazul ultimei sale cărți, își asumase singură difuzarea, făcînd colete, trimițînd pachete. Dar ce se întîmplă în cazul altor cărți și publicații, cînd nimeni nu se angajează să-și asume munca și responsabilitatea difuzării?! Și asta în ciuda interesului de cititor, în ciuda faptului că am avea mare nevoie de aceste cărți sau reviste.

Nu știu soluția, dar consider că ar trebui făcut ceva, ceva urgent și eficient, ca aceste valori spirituale, de care avem atîta nevoie, să ajungă acolo unde trebuie. Poate că publicațiile românești ar merita chiar asigurarea unui post întreg pentru acest „capitol” tratat cu eleganță nepăsare.

—ilda—

Stimați Cititori!

În aceste zile, *Editura de presă și cărți NOI*, inclusiv *redacția săptămînalului FOAIA ROMÂNĂNEASCĂ* se mută în reședința Uniunii Culturale a Românilor din Ungaria. Prin urmare, noua adresă va fi:

5701 Gyula, str. Dózsa Gy. nr. 8.

Un procent din impozitul personal

În aceste săptămîni, cetățenii țării înaintează formularele de impozit forurilor fiscale. Mai există posibilitatea desemnării unui procent din impozitul personal în contul unei asociații, societăți, formațiuni civile sau confesiuni. Mai jos publicăm încă o dată cîteva numere fiscale, pe care pot fi trecute aceste sume din impozit.

Episcopia Ortodoxă Română
Numărul: 0293

Asociația Culturală a Românilor din Chitighaz
Kétegyházi Románok Kulturális Egyesülete:
18372238-2-04

„Pentru Musica” Román Kórus Alapítvány:
18376146-1-04

Humánus Iskolaért Alapítvány, Bedő:
18558845-1-09

Apateu:

Relații bune cu localitățile din România

La mijlocul săptămânii trecute, am făcut o scurtă vizită la Apateu, unde m-am întâlnit cu **Imre Dani**, primarul comunei, care era tocmai în așteptarea unei delegații din România, din Girișul de Criș.

— *Ce relații aveți cu țara-mamă, cu satele vecine, de dincolo de graniță?*

— Ne putem mândri cu aceste relații care sînt și multilaterale. În ziua de 16 februa-

— Sînt multe probleme — și grave: nu există locuri de muncă, nu știm să convingem tineretul să rămînă, să se stabilească aici la noi. Ca atare, treptat - treptat satul îmbătrînește. Asta e grija noastră cea mai mare, care ne preocupă în permanență. Apoi, avem mari probleme financiare. Nu ne ajung banii nici ca să terminăm sala de gimnastică... Mai lipsesc

rie a.c., împreună cu **Ioan Blaga**, președintele Autogovernării minoritare române din comună am făcut o vizită la Vașcău, unde ne-am întâlnit cu conducătorii orașului și am purtat tratative cu primarul **Lucian Ciurea** în ceea ce primește pregătirile pentru „Zilele Bihorene”. Ne-am și înțeles în linii mari, cum vom organiza programul. Am căzut de comună acord că în anul 2000, an milenar, vom organiza aceste zile aici, la Apateu. Am fixat și data: 20 mai 2000 a.c. Am convenit că aceste zile trebuie să fie organizate înaintea alegerilor din România. În ziua de azi (23 februarie) aștept delegația din Girișul de Criș, delegație condusă de primarul **Pavel Mayer**.

La această consultație vom stabili deschiderea graniței și organizarea unui „pick-pick”, la iarbă verde, la poalele cetății.

— *Care sînt cele mai arzătoare probleme actuale în comuna Apateu?*

vreo zece milioane de forinți ca să terminăm construcția, și numai atunci am putea da în folosință această frumoasă clădire construită în spiritul vremii. Mai lipsește blocul sanitar, blocul de apă și cabinele...

Noi am epuizat toate resursele, toate fondurile financiare, chiar ne-am folosit și de banii „Fundației pentru dezvoltarea comunei Apateu”. Acum mai sperăm în ajutorul posibil acordat de Consiliul județean de Dezvoltare Teritorială, în Autogovernarea pe Țară a Românilor din Ungaria și în alte foruri competente, că ne vor ajuta, ca în acest an să terminăm această construcție fundamentală, a unei școli moderne.

Pînă cînd am înregistrat acest interviu, a și sosit delegația din Girișul de Criș și au început tratativele.

Șt. Oroian

Consfătuire la Giula

Marti, la 22 februarie, pentru ora zece s-a convocat la Giula ședința lărgită a *Comisiei pentru minorități naționale și etnice* a Adunării generale județene Bichiș. În afară de membrii comisiei, în frunte cu președintele **Gheorghe Ardelean** și secretarul **József Hevesi** au mai sosit în sala ovală a Primăriei și reprezentanții autogovernărilor minoritare din oraș. Prezența lor a fost motivată tocmai de ordinea de zi, unde pe primul loc a figurat darea de seamă a președinților acestor autogovernări din Giula. Ca atare, au prezentat rapoartele privitoare la activitatea din anul trecut președinții, respectiv reprezentanții germanilor, românilor și romilor din orașul Giula.

Autogovernarea minoritară română a fost reprezentată de vicepreședinta, doamna **Cornelia Mihăiescu Taga**. Atașîndu-se antevorbitorilor, și reprezentanta românilor a apreciat cu îngrijorare lipsa fondurilor, căci fără bani nu poate fi planificată o muncă serioasă, temeinică, iar din lipsa resurselor nici nu pot fi realizate planuri prea mărețe. În ciuda acestor limite financiare, autogovernarea se poate lăuda totuși cu cîteva programe de însemnătate majoră în fizionomia culturală și spirituală a orașului. Și pînă acum s-au organizat programe cultural-artistice de înaltă ținută, dar și pe mai departe acestea vor avea prioritate. Această strădanie o dovedesc cel mai grăitor acțiunile întreprinse pînă acum — cenacluri literare, concerte, și cele care vor fi organizate în viitor, cum ar fi turneele Teatrului de Stat din Arad la Giula, organizarea unui joc (sau chiar a mai multor, dacă se dovedește drept acțiune solicitată, de succes) sau concerte ale corului românesc și altele.

În continuare, membrii comisiei au vizitat clubul german, au făcut o scurtă descindere la sediul Autogovernării pe Țară a Românilor din Ungaria și au terminat ședința în deplasare cu vizitarea Școlii generale, a Liceului românesc „N. Bălcescu” și a noului Centru Cultural Românesc.

Importanța ședinței o dovedește atît prezența primarului **László Dancs**, care a participat la prima parte a consfătuirii, cît și participarea, precum și informațiile și călăuzirea primite de oaspeți la sediul A.Ț.R.U. din partea șefului de Oficiu **Tiberiu Juhász**, iar la Centrul Cultural din partea directorului **Ion Budai**.

În focar

Epidemie

Coșmarul copilăriei mele era o boală cumplită, de care tremurau părinți și copii deopotrivă — poliomiela, paralizia infantilă. Pe atunci nu știam concret ce înseamnă această boală, cum se manifestă ea. Știam doar că este vorba despre o boală molipsitoare care atacă copiii, îi paralizează, îi face handicapați pe-o viață, dar chiar îi ucide în masă. (E drept, cogașul unei generații anterioare fusese difteria, iar și mai devreme, la început de secol, tuberculoza, oftica). De atunci au apărut seruri împotriva poliomielitei, încît azi nici o mamă nu mai trebuie să-și teamă odorul de această maladie.

Nu ne-ar veni să credem că azi gripa își adună victimele în aceeași măsură. Mai ales că, în ultimii ani, boala prezintă simptome variate și poate fi depistată din ce în ce mai greu. Din aceeași ramură virotică se dezvoltă noi și noi variante, prin permutații și modificări genetice, încît prin ramificațiile tot mai abundente poate fi aflat tot mai greu și antidotul. Așadar, în ultimul timp nu mai e suficient să fim vaccinați împotriva gripei, căci aceste vaccinuri nu ne apără împotriva tuturor variantelor și formelor gripale. În alte condiții, specialiștii bacteriologi știau să determine exact, despre ce fel de boală infecțioasă — influență — este vorba. Azi diagnosticarea este tot mai dificilă, fiindcă multe boli prezintă simptome asemănătoare sau chiar identice.

Și aici, venind vorba despre simptomele bolii, trebuie să facem și o altă asociație de idei, tot de actualitate sanitară. În ultimele săptămîni trăim neliniști provocate de o nouă epidemie (?): meningita. Este boala infecțioasă cumplită, care atacă creierul și care, în cele din urmă, poate duce la moartea bolnavului. Cele două boli dovedesc în acest sezon o tenacitate deosebită și e greu de spus, cum se vor putea apăra oamenii atît împotriva pericolului „simplu” al gripei, cît și de spaima meningitei... Cînd, de fapt — ne liniștesc medicii — boala din urmă, meningita, nu apare ca boală molipsitoare, de masă, și nu ia proporția unor epidemii. Nu știu, cît de liniștoare este constatarea specialiștilor, fiindcă la ora actuală, văd că omul de rînd, omul străzii se teme de meningită. Se teme el însuși, dar îi este frică și de pericolul molipsirii copilului, fie el sugaci, elev, student sau militar...

Aflăm tot mai multe vești înspăimîntătoare despre alte boli molipsitoare ale zilelor noastre: tot mai multe boli contagioase — și tot mai cumplite, cuceresc teren. SIDA și Ebola par cele mai crunte, la ora actuală. Medicii, pe de-o parte, ne avertizează de pericol, pe de altă parte încearcă să ne liniștească, susținînd că aceste boli nu se declanșează cu violență epidemică.

Dar cum să ne liniștim, cum să rămînem impasibili față de aceste perspective amenințătoare, dacă nu ne putem trata cu succes încă nici împotriva gripei?! — ilda —

În cîteva rînduri

Adunare generală a A.Ț.R.U.

În ziua de 4 martie, la ora 11.00 se va desfășura Adunarea generală a Autogovernării pe Țară a Românilor din Ungaria. Pe ordinea de zi vor figura următoarele puncte: 1. Dezbaterea programului de activitate și a planurilor de muncă ale comisiilor și aprobarea bugetului pe anul 2000. 2. Alegerea și delegarea noului reprezentant în curatorial Fundației Publice „Pentru Minoritățile Naționale și Etnice din Ungaria”. 3 Diverse.

Ședință la Békéscsaba

Autogovernarea minoritară română din Békéscsaba și-a ținut ședința din luna martie tocmai miercuri, la 1 martie, la ora 15, în sala de ședință a naționalităților din sediul de pe Piața Libertății (Szabadság tér 11-17, et. II./8). Pe ordinea de zi a figurat proiectul programului festiv din anul milenar 2000, responsabil fiind **Gheorghe Gurzău**. Programul a fost prezentat de consilierul cultural **Miklós Pál**. În cadrul temei s-au discutat posibilitățile prin care românii din reședința județeană vor putea contribui la succesul programelor festive. La al doilea punct de pe ordinea de zi s-a discutat despre serbarea de 15 Martie, responsabil de resort fiind **Ioan Cozma**. La punctul *diverse* au fost discutate pregătirile pentru balul și sărbătorirea de *Mărțișor*.

Ședința Prezidiului U.C.R.U.

În aceeași zi de 4 martie, după-masă la ora 15.00, se va întruni și Prezidiul Uniunii Culturale a Românilor din Ungaria. La ordinea zilei stă, firește pe primul loc, actualitatea mutării Editurii NOI în sediul Uniunii. În continuare va fi dezbătută și apreciată îndeplinirea hotărîrilor Prezidiului pe perioada 4.XII. 1999 — 4. II. 2000. Punctul 3. de pe ordinea de zi va discuta problema cadrelor: sarcinile, drepturile și obligațiile personalului U.C.R.U. Și, în fine, va fi stabilit programul Uniunii pentru luna martie.

„Biblioteca din satul meu”

Cu genericul de mai sus, Societatea Bibliotecilor Publice a inițiat încă în anul trecut un concurs pe țară, destinat mai ales bibliotecilor din mediul rural. Dintre cele 62 de studii înaintate spre concurs, unele au prelucrat istoria bibliotecii din localitatea respectivă, altele au cuprins mărturisiri, destăinuiuri subiective ale bibliotecarilor. Și în final, printre lucrările înaintate și premiate s-a aflat și studiul întocmit de **Ibolya Bíró**, cunoscuta bibliotecară din Jaca. Festivitatea de decernare a premiilor și diplomelor a avut loc al Budapesta, la Biblioteca *Szabó Ervin*, într-un cadru festiv.

Curs de limbă engleză în programul românesc de radio

V-ați dorit vreodată să învățați limba engleză și nu ați avut cu cine, cînd și unde? V-ați dorit să înțelegeți cînd se vorbea în jur engleza și nu puteați participa la conversație? Dacă răspunsul la aceste întrebări este DA, atunci aveți acum o șansă! Fiți alături de *Luminița Jivu*, în fiecare zi de marți, la programul: ENGLEZA PE ÎNȚELESUL TUTUROR, la emisiunea românească a Radiodifuziunii Maghiare.

În scurt timp nu veți mai avea nevoie de profesor.

ENGLEZA PE ÎNȚELESUL TUTUROR — un curs conceput pentru Dumneavoastră!

Bal românesc 2000 — o întrunire cu sentimentul comunității

Eleganța, buna organizare și atenția deosebită — acestea au fost principalele caracteristici ale tradiționalului bal pe țară al românilor din Ungaria. Autogovernarea pe Țară a Românilor din Ungaria a organizat pentru a cincea oară, la Giula, aceas-

muzicanți din România și din Ungaria, respectiv tinerii dansatori din Micherechi, a fost foarte bogat și atrăgător. Toate aceste merite se datorează organizatorilor neobosiți **Tiberiu Juhász** și **Eva Ruja Bánya**, care au primit mult ajutor și

să dovedim iarăși că pofta noastră de petrecere, de retrăire a cîntecelor și dansurilor noastre nu a scăzut. Aceasta este o petrecere tradițională, una care ne poate oferi din nou sentimentul de comunitate, sentiment care lipsește tot mai mult din viața noastră publică. M-aș bucura deosebit de mult dacă în această seară, în clipele petrecerii, am putea răspîndi un spirit de coeziune pentru că, din păcate, tot mai rar sîntem împreună. Ar fi bine dacă, pornind de la acest exemplu, am căuta și cu alte ocazii, în comun, acele forme care ar putea întări caracterul nostru de comunitate.”

Un semn încurajator că sîntem încă o comunitate a fost acela, cînd, la intonarea binecunoscutelor ritmuri ale dansurilor populare românești, mic și mare, tineri și mai puțin tineri au dansat în sala festivă a Centrului Cultural Român. Cel mai așteptat moment a fost, ca la fiecare bal, tragerea tombolei. Și în acest an sponsorii au fost foarte generoși. Premiul principal, o vacanță de o săptămînă pentru patru persoane în Valea Ierii din România, i-a revenit familiei **Crișan** din Chitighaz. Sponsorul premiului a fost **Gheorghe Sferlea** din Micherechi.

Un alt factor pozitiv al balului pe țară a fost că începem să ne lăsăm de unele obiceiuri din anii '70-80, cînd la astfel de manifestări se afla și o masă a VIP-urilor, adică a celor mai importante persoane. La întrunirea de la Giula, toată lumea a fost persoană importantă. Atît domnul ambasador **Petru Cordoș**, domnul consul **Alexandru Mureșan** sau domnul **Achim Alexa**, vicepreședintele Consiliului Județean Arad, cît oricare român din Veherd, Otlaca sau Leucușhaz.

Se pare că internatul, căminul de elevi este un spațiu bun și promițător pentru românii din Ungaria. După cum ne-a povestit organizatorul **Tiberiu Juhász**, primul bal românesc pe țară a fost organizat pe la sfîrșitul anilor '60, în internatul din strada Vár. Atunci au luat parte la bal circa 60 de oaspeți din satele românești și din Giula. Se poate că în acești 30 de ani a scăzut numărul românilor în țara noastră, dar nu și dorința de a fi împreună și nici cheful de a dansa pe ritmurile melodilor strămoșești.

Eva Iova

tă petrecere la care au fost așteptați nu numai românii din loc, ci și din împrejurime. La Balul românesc 2000 au sosit oaspeți și din localitățile mai îndepărtate, începînd de la cei din Budapesta și Seghedin, pînă la cei din satele bihorene.

De această petrecere se leagă mai

din partea corpului didactic al liceului românesc, în frunte cu directorul **Ion Budai**.

Conform unui vechi obicei românesc, oaspeții balului au fost primiți la intrare cu pîine și sare. După primirea călduroasă, elevele liceului **N. Bălcescu** au condus participanții la

multe „recorduri”. Pentru prima dată au participat la un bal românesc peste 400 de persoane. Întrunirea a avut loc în cea mai frumoasă și elegantă clădire a românilor din Ungaria, la Centrul Cultural Românesc din Giula. Programul cultural, la care și-au dat concursul cîntăreți,

mese, ajutîndu-le să se acomodeze repede, simțîndu-se ca la ei acasă. Și cuvintele de salut ale președintelui A.Ț.R.U. **Traian Cresta** au sugerat buna atmosferă care îi așteaptă pe oaspeți. „Ne-am întrunit în această seară, a spus domnul Cresta, să ne întărim din nou sufletele,

Organizatorii BALULUI ROMÂNESC PE ȚARĂ, care a avut loc la 26 februarie a.c., la Centrul Cultural Românesc din Giula, mulțumesc și pe această cale firmelor și patronilor, care au ajutat la reușita balului.

În această ordine de idei ne exprimăm recunoștința față de:

Conducerea Centrului Cultural Românesc din Giula
Profesorii, colectivul tehnic și elevii Liceului „Nicolae Bălcescu” din Giula
Oficiul Autogovernării Județului Bichiș
Alimentara Nyisztor din Micherechi
Antreprenorul Szucsik László, Giula
Societatea „Gyula Sport”, din Giula
Cofetăria Surinás din Giula
Societatea SIMI DUO din Giula
Autogovernarea Minoritară Română din Békéscsaba
Alimentara „Nadabán” din Giula
Veronica Forcz, cosmeticiană din Giula

Societatea de Construcții „Molnár” din Giula
Săptămînalul „Gyulai Hirlap”
Aurica Netea Rokszin din Giula
Alimentara „Határhid” din Bătania
Societatea „Czeglédi Optika” din Giula
Societatea „Buzgár” din Giula
Societatea „Zwack” din Giula
Societatea „Élésker” din Giula
Elena Ruzsa, creatoare originală din Micherechi
Studioul de limbă „LINGVA” din Giula
Societatea „BIANKA” din Giula
Restaurantul „Sörpince” din Giula
Fabrica de Mobilă „BUBIV” din Giula

Tipografia Four-Color din Giula
Ambasada României la Budapesta
Consulatul General al României din Seghedin
Cooperativa comercială „Áfész” din Giula
Studioul APC din Giula
Meșterul cofetar Balogh István din Giula
Societatea comercială Agropacking din Micherechi
Antreprenorul Gheorghe Sferle din Micherechi

Oficiul Autogovernării pe Țară a Românilor din Ungaria

La Aletea s-a înființat în noiembrie

Asociația de Păstrare a Tradițiilor

La balul românesc din Aletea am aflat că în luna noiembrie din anul trecut, s-a înființat „Asociația de Păstrare a Tradițiilor”. Vicepreședinta **Ana Rocskar** m-a rugat să scriu despre această inițiativă. Împreună l-am căutat pe **Petru Sabău**, președintele Asociației, cunoscutul dansator din Aletea, și am făcut un mic interviu cu el.

— Ce v-a determinat să înființați această asociație?

Am fost nevoiți să facem ceva, fiindcă toată lumea cunoaște situația asociației anterioare, care n-a făcut nimic — numai că, în plus, era înglodată în datorii. Noi, păstrătorii de tradiții, dansatorii am vrut să supraviețuim, deci, am fost nevoiți să ne transformăm, să ne organizăm, să devenim persoană juridică, fiindcă altfel nu putem ajunge la resurse financiare care ne sînt atît de necesare. Și fără bani, știți unde ajunge omul în lumea de azi. Să nu mai vorbesc de faptul că nici noi nu mai sîntem tineri, media noastră de vîrstă e de 65 de ani. Dorim să ne păstrăm tradițiile cît trăim, apoi urmează generația nouă, care, nădăjduim, va continua ceea ce am început noi.

Trebuie să vă mărturisesc sincer, în muzică nu mai avem cine să continue tradițiile. Avem doar cîțiva muzicanți bătrîni... și cu ei s-a terminat...

Organizînd acest bal, am fost

nevoși — o să fim și în viitor — să aducem muzicanți din România, ca să putem organiza această petrecere, tradiționalul bal românesc cu merinde.

De la cine primiți ajutor?

Pînă acuma nimeni nu ne-a ajutat cu nici un filer. Nici de la Autogovernarea orașenească, nici de la Autogovernarea minoritară română din Aletea nu am primit pînă acum nici un ban... Iertați-mă: Autogovernarea română din Aletea a cumpărat 30 de bilete la balul nostru — dacă acest fapt se poate numi ajutor, atunci am greșit.

— Cîți membri are Asociația nouă?

Momentan avem 14 membri în Asociație. Din propriile noastre puteri am înființat Asociația, din buzunarul nostru am organizat balul. Sîntem săraci, trebuie să cerșim... nimeni nu se grăbește să ne sprijine... Am trecut prin multe... Nu ne temem nici acum, luptăm pînă putem..., așa ne-am obișnuit...

Noi, cei 14 membri am păstrat și pînă azi ceea ce am primit de la strămoși... Nu numai că le-am păstrat, le-am și răspîndit...

Dorim ca Asociația să se întărească, să prospereze... să reușim să salvăm ce mai e de salvat. Și să răspîndim și pe mai departe ceea ce numai Păstrătorii de tradiții știu.

— Șt. O. —

Atenție

Dacă cineva, în iarnă, a intrat prin poarta cimitirului ortodox din Orașul Mare Românesc din Giula, s-a oprit la o fîșică bătută de vînt și ploi, prinsă cu pioane pe un stîlp. Pe biletul ștampilat de Parohia Ortodoxă Sf. Nicolae din Giula s-a putut citi în limba maghiară cum că fiecare mormînt trebuie răscumpărat după 25 de ani. Acum, în preajma primăverii, acest document, bătut la mașină, tot în limba maghiară, tot cu ștampila Parohiei a apărut pe același stîlp, într-o folie transparentă, prinsă cu bormașina. E cu ceva mai estetic... dar... M-am oprit și am citit încă o dată.

Dacă așa e sistemul sau legea, nu o putem schimba, nu are nici o importanță. Important este însă că mulți dintre frații noștri români, neamuri întregi au dispărut, alții s-au asimilat. Singura legătură cu românimea a urmașilor cu strămoșii a rămas cimitirul. Urmașii, nepoții, în general, nu mai știu românește, textul, firește, e scris pe ungurește. Ce mi se pare absurd este că acest text apare numai într-o singură limbă. De ce nu apare și pe românește? Legea nu interzice acest lucru. Și atunci, de ce nu? Căci doar e cimitirul nostru, al românilor din Giula.

Și rămînd tot aici, un bătrîn mi-a atras atenția că rînd pe rînd dispar pietrele cu crucile vechi din veacurile trecute, cu inscripții românești... De cele cu litere cirilice, să nici nu mai pomenim! Ele numai sînt odată pentru totdeauna...

Ar trebui să fim atenți, să avem grijă de aceste morminte, de aceste cruci, de cele din piatră scumpă sau cele din lemn, risipite, putrezite, „aplecate spre uitare”, care trebuie salvate și apărute nu numai prin răscumpărare. Trebuie găsite neapărat modalitățile. Trebuie să ne gîndim că dacă se prăpădesc aceste cruci, pierdem și o bucată din istoria noastră. Cu pierderea lor, dispăre un mesaj cioplit. Ar fi bine să ne gîndim — poate încă nu e tîrziu.

Și ce ar fi dacă și mesajul ar apare în două limbi, sub sticlă, într-o mică vitrină care, eventual, s-ar putea încuia?!

Ștefan Oroian

CARNIVAL

Încă din antichitate se cunosc zile și săptămâni din timpul anului, în care oamenii se dezlănțuiau în veselie și euforie. În evul mediu, aceste petreceri au fost legate de anul calendaristic creștin. Iar acest obicei s-a păstrat până în zilele noastre, ca o bucurie generală, semnalând sfârșitul iernii și sosirea primăverii. Sînt renumite în lumea întreagă carnavalurile din Veneția, Rio de Janeiro sau Köln. În Ungaria, carnavalul are o popularitate tot mai mare și se întinde peste săptămînile care preced Marele Post al Paștilor. Deci, în aceste săptămînile, petrecerile și balurile mascate se țin lanț. Dintre acestea, petrecerile mascate din școli și grădinițe sînt foarte atractive, la ele participînd mai multe generații, de la cei mai mici la cei mai vîrstnici.

Pe pagina aceasta, Ana Radici a surprins momente inspirate de la carnavalurile de la grădinița de copii de pe strada Galamb și la școala generală românească din Giula.

Imaginile sînt grăitoare în sine și nu necesită nici un comentariu.

Isaac Newton

(1642–1727)

Mare matematician, fizician și astronom englez. Prima realizare a lui Newton în domeniul matematicii a fost formula binomului care-i poartă numele (binomul lui Newton). Cea mai de seamă contribuție a sa în acest domeniu este metoda fluxionilor (cunoscută în prezent sub numele de *calculul infinezimal* – *integrálászmítás*), elaborată în perioada 1665–1666 (independent de Leibniz) și cuprinsă într-o lucrare scrisă în 1671, dar nepublicată. Descoperirea calculului infinezimal a marcat o nouă etapă în dezvoltarea matematicii, trecerea la matematica mărimilor variabile. Deosebit de importante sînt lucrările lui Newton din domeniul opticii („Optica”, 1704). Studiind dispersia luminii într-o prismă, el a constatat că lumina albă nu este omogenă, ci că este alcătuită dintr-o infinitate de culori simple. Cu ajutorul discului său (discul lui Newton) a realizat și efectul invers, și anume obținerea culorii albe prin suprapunerea culorilor spectrale. Căutînd să perfecționeze instrumentele astronomice, Newton a inventat *telescopul cu oglindă* (1668), care nu prezintă aberații cromatice și care, prin aceasta, este superior lunetei.

Newton este și descoperitorul *inelor de interferență* care-i poartă numele (inelele lui Newton). Bazîndu-se pe caracterul rectiliniu al propagării luminii într-un mediu omogen, Newton a susținut teoria emisiunii, conform căreia lumina constă din corpusculi foarte fini care se deplasează cu viteză foarte mare; admitînd că aceste particule posedă și un anumit caracter periodic, Newton este într-o anumită măsură și un precursor al concepției moderne asupra naturii luminii. Cele mai valoroase lucrări ale lui Newton sînt contribuțiile sale la fundamentarea mecanicii, aflate în celebra sa operă: „*Principiile matematice ale filozofiei naturale*”. După ce precizează mai întîi noțiunile de bază ale mecanicii (masa, forța, cantitatea de mișcare etc.) Newton dă enunțul celor trei legi fundamentale ale dinamicii: *Legea inerției*, *legea proporționalității forței și accelerației* și *legea acțiunii și reacțiunii* (primele două descoperite de Galilei). De asemenea, în această lucrare este cuprinsă și cea mai însemnată descoperire a lui Newton, *legea atracției universale*, pe baza căreia pot fi deduse legile de mișcare ale planetelor, descoperite de Kapler. Newton a impus definitiv teoria heliocentrică a lui Copernic; el este creatorul mecanicii cerești și unul dintre fondatorii astronomiei moderne. Adept al metodei inductive, Newton cerea ca explicațiile științifice să se sprijine pe experiență, pe fapte sigure.

(*Dictionarul Enciclopedic Român*, vol. 3, p. 507–508).

Cum am învățat românește?

Cu acest titlu a apărut odinioară o scriere a lui C. Negruzzi, în care autorul descrie „metoda” cu care a învățat – și nu la școală – limba română. Fără profesor și fără aparate audio-vizuale, a reușit să însușească româna – și încă la ce nivel! Devenise una din figurile însemnate ale literaturii. Atît această mărturisire, cît și însemnata nuvelă cu subiect istoric *Alexandru Lăpușeanu*, au figurat în programa școlară pe vremea cînd la liceul românesc toate obiectele de studiu erau predate în limba română. În ciuda stilului arhaic elevii au înțeles textul, în plus scrierea *Cum am învățat românește* i-a convins despre puterea voinței, aceasta fiind singura „metodă” a scriitorului în învățarea limbii...

De o voință asemănătoare a dat dovadă unul dintre colegii mei de facultate. Cititorul trebuie să știe că erau ani cînd nu era nevoie de examen de admitere pentru ca cineva să poată intra la facultatea de litere. Așa se poate înțelege cum a ajuns în anul 1947 un tînar din Bichiș, care nu știa o iotă românește, la Universitatea din Budapesta, alegîndu-și ca specialitate limba română.

Nu mai țin minte ce l-a motivat în dorința de a fi profesor de limba română, îmi amintesc în schimb de „metoda” cu care a învățat românește, pentru a ne ajunge din urmă pe noi, pe ceilalți care chiar dacă nu la perfecție, dar cunoșteam limba română. B. G. purta cu dînsul – aș putea spune zi și noapte – un mic dicționar român-maghiar. Cu o simplă operație aritmetică și anume

împărțirea, făcută cu numărul paginilor și al zilelor pe care le avea pînă la sfîrșitul primului semestru, obținu diferența egală cu numărul paginilor pe care trebuia „să le tocească”...

Unii dintre noi zîmbeam și consideram zadarnică străduința lui, alții se îndoiu ca într-un timp atît de scurt să se poată obține vreun rezultat de seamă. Pînă la unul ne-am înșelat. Voința colegului nostru s-a dovedit a fi ca stîncă de puter-nică: nu că ne-a ajuns din urmă, ba era să ne facă de rușine în cunoștințe la sfîrșitul semestrului.

Nu doresc să afirm, că metoda lui B. G. ar trebui urmată neapărat, în schimb sînt convinsă că voința poate face minuni...

Lucia Borza

În 18-19 februarie a.c., la Liceul, Școala Generală și Căminul de Elevi Românesc „N. Bălcescu” s-au desfășurat ultimele ore ale cursului de perfecționare, organizat de Institutul Pedagogic al județului Bichiș – responsabil fiind **Maria Gurzău Czegledi**, consultant de specialitate al Institutului – pentru educatoare și cadre didactice care predau limba română. Cursul, care a cuprins 30 de ore de perfecționare, a inițiat dezbaterile unor probleme legate de noua disciplină despre cunoștințele legate de istoria și cultura poporului nostru, schimbul experiențelor în predarea limbii române și asigurarea unui ajutor de specialitate pentru învățătorii și profesorii noștri care predau româna.

Cred că fenomenul cel mai important din ultimii ani în comunitatea cadrelor didactice din școlile noastre este că se vorbește tot mai deschis despre problema gravă că în tot mai multe locuri limba română nu se mai poate predă, doar ca o limbă străină. Iar profesorii noștri, care nu prea au fost pregătiți din punct de vedere metodologic pentru o astfel de predare, au ajuns să recunoască această dificultate și sînt pregătiți să-și schimbe metodele – trecînd mai mult spre metodele moderne comunicative – și să solicite astfel de manuale, materiale auxiliare, materiale suport.

În acest șir de idei, ultimele 10 ore ale cursului au fost consacrate unui adevărat dialog de specialitate între **dr. Liana Pop**, profesoară universitară și cadrele didactice din cîteva instituții de învățămînt ale noastre. Pe baza a două dosare de proiecte axate pe tematicile: *Mediul natural și Mod de viață, mod de a fi*, în stilul unor ore de tip comunicativ, au fost dezbătute posibilitățile încadrării în predare a unui astfel de material didactic.

M-am adresat cu o admirație sinceră profesoarei sosite de la Universitatea Babeș-Bolyai din Cluj, care a dovedit, o mare capacitate de acomodare, de adaptare la dificultățile cu care se luptă dascălii noștri.

– Asistînd cîteva ore la activitatea acestui curs, mi-am făcut o părere absolut pozitivă despre atitudinea dumneavoastră. Dați-mi voie să vă explic puțin: în Ungaria, mai accentuat în ultimul deceniu, au fost elaborate noi și noi teorii și directive, uneori unele chiar contrare, despre felul cum ar trebui reformat învățămîntul public. Și se aduc decizii, se anulează decizii, se modifică decizii, și profesorul abia mai știe ce să facă. Iar acum, dumneavoastră veniți la noi, la educatoarele și cadrele noastre didactice cu specialitatea română și vă apropiați de problemă, în întregime, cu sincera intenție: cum i-ați putea ajuta în mod practic. De la început ați aflat cu ce dificultăți se luptă ei și imediat ați trecut pe poziția lor, i-ați îndemnat ca – ținînd cont de deciziile, teoriile centrale – totuși să decidă liber, la ce metode să recurgă, bazîndu-se pe situația reală a cunoștințelor de limbă a unui grup sau clase de copii. Acest lucru mi-a plăcut foarte mult!

– Trebuie să vă spun că eu nu

Tendința: adaptarea la condițiile reale din școli

vin ca „autoritate centrală”, ci vin ca un profesor care are o anumită experiență în învățămînt și care și-a dat seama că de cîte ori intră în clasă, are alt public și e obligat să se adapteze la alte condiții. Desigur că peste tot există programe de învățămînt naționale și anumite linii de conduită, linii pedagogice care se impun într-o anumită perioadă. Și la fel, e adevărat că atît în Ungaria, cît și în România, centralizarea învățămîntului și obsesia manualelor unice și a programelor general obligatorii este foarte persistentă. Deficiența tuturor sistemelor de învățămînt este aceea de a nu fi în stare să se adapteze la nevoile concrete ale copiilor, la nivelul concret al limbii, pe care îl practică și de care au nevoie. Acest lucru, oricum, profesorii de limbi străine – pentru că sînt în postura unui profesor de limbi străine, în majoritatea situațiilor – știu să-l facă. Deci, mi se pare că o regulă esențială în predarea limbilor este aceea de a te adapta grupelor de elevi pe care le ai.

– Într-adevăr, profesorii noștri de la tot mai multe școli, precum ați și auzit, au ajuns în situația să mărturisească deschis stadiul real al limbii, discrepanțele uriașe din nivelul cunoștințelor de limbă română. V-aș ruga, și de dragul acelor cadre didactice care nu au putut participa la acest curs, să faceți un rezumat al acelor principii de bază, de care să țină seama profesorii noștri în predarea cît mai eficientă a limbii române – ca limbă străină.

– Am înțeles că elevii români din Ungaria au grade foarte diferite de cunoașterea a limbii române, pentru că unii au experiență familială lingvistică bună, alții, în schimb, nu o au. Iar între aceste două extreme sînt mai multe faze. Deci, în primul rînd, ar trebui văzute cele două extreme, dintre care prima se situează practic în situația limbii materne, în schimb a doua categorie ar impune predarea limbii ca limbă străină. Între aceste două situații, cum am observat, sînt categorii intermediare, pentru care ar fi de stabilit, prin teste științifice

elaborate, nivelele de limbă la care ei se înscriu. Și tocmai în funcție de nivelele la care se înscriu, ar trebui elaborate strategiile, metodele, materialele didactice corespunzătoare. A predă o limbă într-o clasă eterogenă, cu nivele foarte diferite, nu are mari șanse de succes. Deci, adaptarea la constituirea unor grupe mici, pe nivele diferențiate, și adaptarea metodelor la fiecare nivel cu metode comunicative corespunzătoare (adică proprii predării limbii ca limbă străină), sînt absolut necesare celor care nu cunosc suficient limba română.

– Însă noi avem în multe școli clase cu număr redus de elevi, în cazul cărora o grupare ar necesita și un nou fond financiar, ceea ce înseamnă o piedică adevărată.

– Aceste probleme financiare sînt piedica cea mai importantă, din păcate, pentru a putea face un învățămînt bine adaptat și așa cum scrie la carte. În străinătate, așa cum am subliniat și în timpul întrevederii cu profesorii, se stabilesc nivele foarte fine între nivelele de începători, intermediari și avansați. Aceasta denotă că totuși nivelul la care copilul se situează este punctul de plecare, punctul esențial pentru a-i asigura un învățămînt potrivit. În caz că nu sînt bani, încercăm să facem cu „mijloacele de bord” – și atunci se pot imagina lecții în care cei buni „se joacă” în rolul profesorilor sau a celor care dirijează, într-un fel, ora de limbă pentru cei mai puțin buni. Dar aici imaginația profesorului trebuie să fie foarte bogată și metodele foarte bine alese. Nu știm dacă această metodă merge în timp lung sau ar fi potrivită pentru perioade mai scurte.

Cursanții de față au primit multe sfaturi practice de la profesoara Liana Pop, precum și un material bogat, eficient pentru mai multe ore de română...

Cu profesoara Maria Gurzău Czegledi, organizatoarea însușită a cursului, am trecut în revistă toate momentele importante ale cursului.

Cu aceste două zile s-a încheiat acest curs de perfecționare pornit încă în toamna anului trecut. V-aș ruga să faceți un anumit rezumat cu privire la scopul, la tematica inițiată!

– Acest curs de limba română, lansat de Institutul Pedagogic Județean Bichiș, s-a axat pe cunoștințele legate de istoria, cultura, spiritualitatea românească. La curs au participat educatoare, învățătoare și profesori de română – în total 13 cadre didactice – din mai multe localități: Giula, Micherechi, Chitighaz, Bedeu. Cursul de perfecționare a cuprins 30 de ore pe tematicile: trecut, religie, obiceiuri, artă, iar un bloc mai mare de ore a fost destinat predării limbii române ca limbă străină, bazîndu-se pe metode practice. Am ales această din urmă problematică, deoarece la curs au asistat și educatoare, și învățătoare, și mai cu seamă datorită faptului real că pe undeva s-a întrerupt firul moștenirii limbii. Prin urmare, atît grădinițele de copii, cît și școlile generale au de îndeplinit tot mai mari sarcini în această privință. Dacă amintim doar școala generală și liceul din Giula, unde sînt înscriși și copii care deloc nu vorbesc limba română, e firesc că ar trebui să pornim grupe unde predarea limbii să înceapă de la zero.

Am invitat-o pe profesoara **dr. Liana Pop** din Cluj, prin intermediul doamnei **Rodica Müller**, referent cu problemele învățămîntului în limba română în cadrul Institutului Național al Educației Publice. Profesoara Liana Pop se ocupă cu predarea limbii române ca limbă străină de ani în șir și ea este autoarea cărții „Predarea limbii române cu sau fără profesori”, a manualului „Dezvoltarea competenței de comunicare în limba română”, scris pentru ciclul primar, și a altor materiale didactice. Pe lîngă probleme de lingvistică practică, am discutat cu dînsa și probleme de cultivare a limbii materne.

– Hai, să luăm pe rînd temele studiate! Încă în noiembrie, cititorii noștri au aflat amănunte de-

spre prima întîlnire, care s-a desfășurat în fața unei asistențe largite, fiind o adevărată conferință regională a profesorilor de limbă română, întregită cu trei lecții-model.

– Da. Și în continuare am întocmit programul în așa fel, ca să dezbaterem și teme sacre, și profane. Cu fiecare ocazie am ales o prelegere care se ocupa cu religia ortodoxă, cu simbolurile sacre, iar cealaltă temă s-a legat de istorie, de etnografie. Astfel, profesoara **Stella Nikula** ne-a vorbit despre obiceiurile de iarnă, profesorul **dr. Florin Olteanu** ne-a invitat la o călătorie istorică – prin mozaicuri istorice – prin „popasuri” legate de istoria românilor din Giula. Etnografa **Emilia Martin Nagy** s-a pregătit cu o temă privitoare la portul și arhitectura populară, iar împreună cu directoarea **Florica Santău** ne-au introdus și în lumea obiceiurilor de copii din mediul tradițional al satului. **Pavel Ardelean**, vicar episcopesc ne-a vorbit despre creștinismul ortodox, cursanții adresîndu-i și cîteva întrebări privitoare la formulele de adresare, legate de etica religioasă, iar muzeologa **Elena Csobai** a vorbit despre vestigiile bisericești. De altfel, pe doamna Csobai am solicitat-o să ne întocmească și un dicționar despre obiectele de cult, obiectele sacre ca să cunoaștem în cerc și mai larg aceste expresii. Profesoara Florica Santău s-a ocupat într-un bloc separat și cu probleme metodologice. Ca ultimă prelegere am prezentat colegilor mei riturile de trecere.

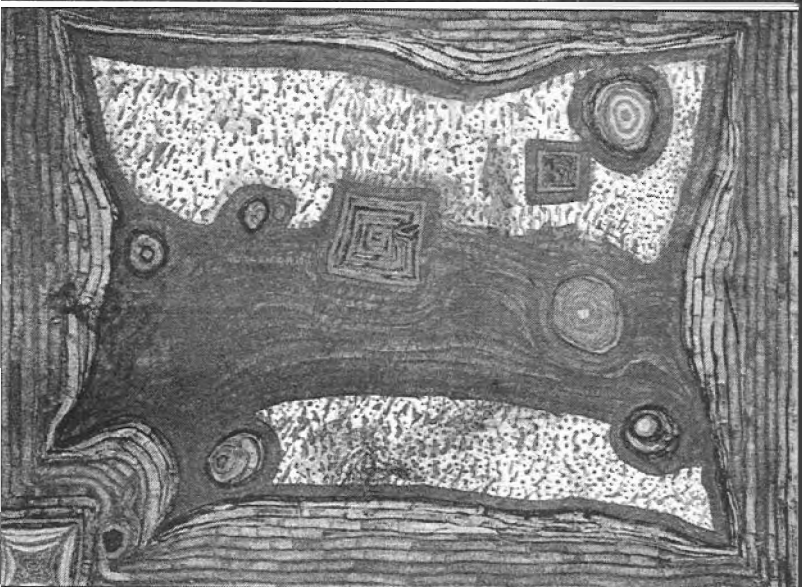
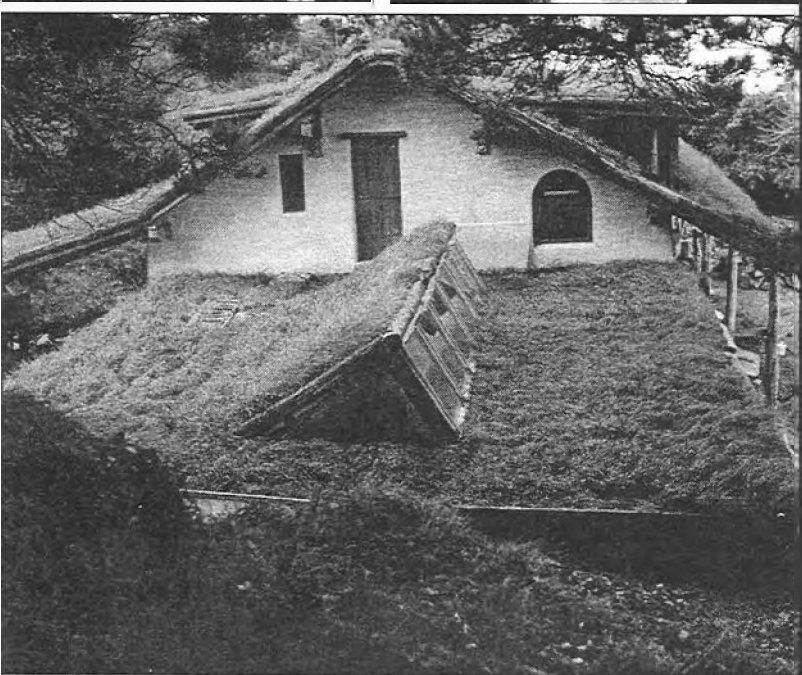
– Ascultînd această înșirare și participînd la ultimele ore, mi-a trecut prin gînd că, poate, s-ar merita ca acest curs de perfecționare să fie continuat. Nu credeți?

– Aceasta este și ideea noastră. Dar vom putea continua acest ciclu de perfecționare numai dacă, printr-un concurs, vom cîștiga calificarea de curs acreditat. Noi cu siguranță vom încerca să facem tot posibilul, iar dacă vom reuși, să sperăm că acțiunea va deveni o tradiție. Însă în viitor dorim să solicităm neapărat ajutorul celor două catedre de limbă și literatură română, de la Budapesta și Seghedin. Tot în planul nostru de activitate figurează mărirea numărului de ore la șizeci. Dintre aceste ore, treizeci s-ar organiza în țară, iar treizeci în România. Firește și tematic se pot realiza noi deschideri (de ex. spre arta românească), dar acceptînd și pe mai departe latura practică, de metodologie. Poate s-ar merita să realizăm cîteva filme audio-vizuale despre cum se predau cele mai moderne limbi ca limbi străine, ca, folosindu-ne de ele, să încercăm să predăm limba română în mod asemănător.

Am mai fost informată cum că din partea fiecărui cursant s-a solicitat o lucrare mai vastă, care necesită o anumită muncă de cercetare, cu termen de înaintare pînă în 7 martie, ca după înaintarea acesteia cu toții să primească un certificat oficial. S-a decis totodată ca, drept apreciere a acestei lucrări, tuturor participanților li se vor confirma în plus 10 ore de perfecționare.

– anra –

HUNDERTWASSER

„Dacă cineva visează singur, atunci acesta rămâne doar un vis. Dacă mulți visează împreună, atunci acesta este începutul unei noi realități.”

Cu ani în urmă, călătorind prin Austria învecinată, ne-am aventurat de câteva ori în regiuni turistice mai puțin frecventate sau ne-am abătut pe șosele mai puțin circulăte. Pe acolo, dar, de fapt, nu prea departe de Viena, am remarcat câteva stații de benzină neobișnuite ca formă și în colorit. De la distanță nici nu am sesizat că turnulețele din alamă sau aluminiu, pereții roz și verzi ar fi elemente reale, accesorii ale unei construcții reale. Doar apropiându-ne, ne-am dat seama că, într-adevăr, stăm în fața unei stații de benzină sau în fața unei stații de odihnă, la margine de șosea. Întregul complex părea ca din poveste: cu turnulețe și crenele, cu ferestre mici și mari, într-o încălțare nostimă, pereți tăcați, cu linii unduioase, cu stâlpi, împlețiți sau bifurcați, dar în orice caz ciudați, dar deosebit de atractivi. Totul părea ca o miniatură, ca o lume fermecată, de basm, din care lipseau numai piticii sau zânele.

Atunci am aflat că aceste construcții erau realizări de Friedrich Hundertwasser.

Stîrnindu-mi-se curiozitatea în acest fel, am început să mă interez:

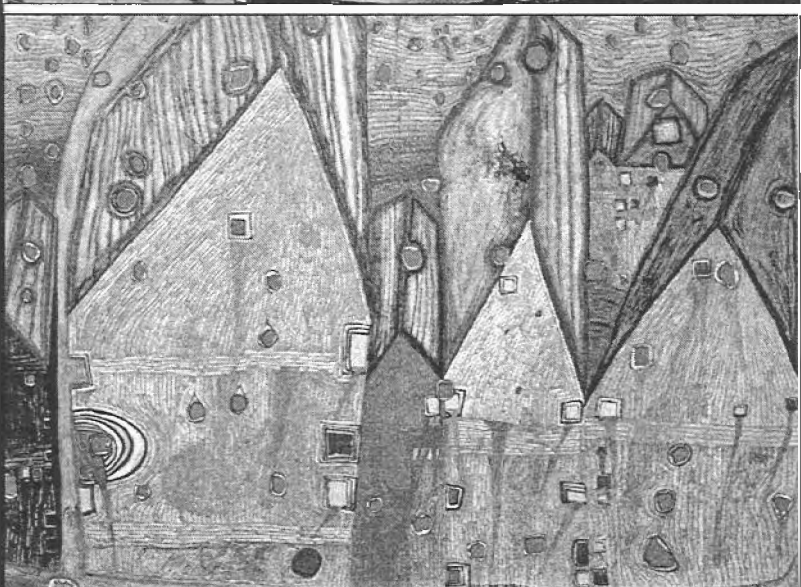
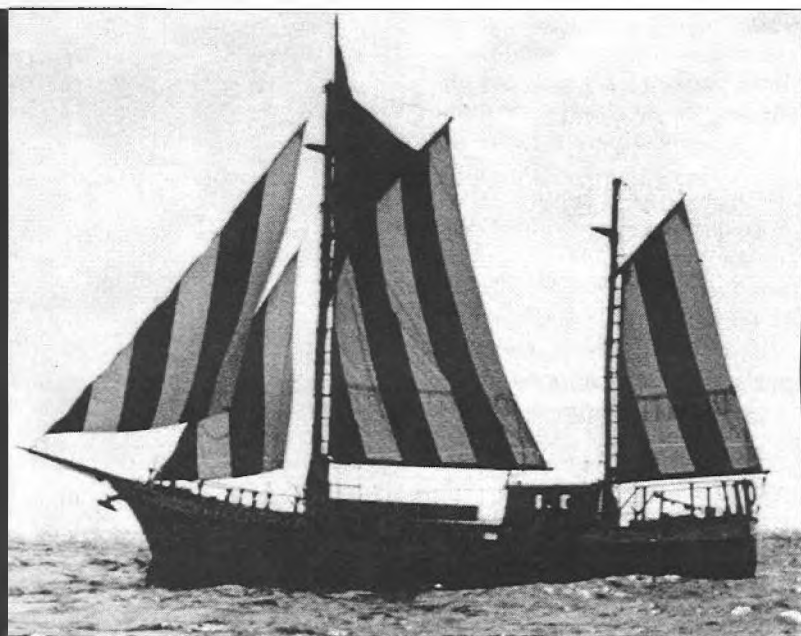
Cine este, de fapt, acest Friedrich Hundertwasser?

Și în acest fel, tot întrebînd și studiînd literatură de specialitate, am aflat că acest Hundertwasser este unul dintre cei mai fertili artiști plastici ai timpului, care studiase în marile școli de arte plastice din Germania și Franța, cunoscuse arta extremului Orient, în special arta filigrană din Japonia, iar revenind, în anii șazeeci, în Austria, a realizat un șir de construcții publice. Capodopera sa a rămas și este (de atunci) celebra Casă Hundertwasser din inima Vienei, care azi atrage la fel de mulți vizitatori cît castelul Schönbrunn.

În ultimii ani, Hundertwasser s-a stabilit în Noua Zeelandă, cutreierînd însă în permanență lumea în aer, pe uscat și pe apă. A murit pe neașteptate, la 21. februarie 2000, pe bordul unui vapor, la vîrsta de 72 de ani.

A fost un artist de mare succes care, ca numai puțini alții, a fost „profet în țara sa”. În Austria, mai multe clădiri publice poartă amprenta originalității sale, dar și mesajului său artistic: armonia deplină dintre natură și om, dintre tehnică și om, dintre natură și tehnică. Casa care îi poartă numele înseamnă o sinteză a acestui crez. Totuși, ca o grimasă a soartei: specialiștii îl apreciază pe Hundertwasser mai degrabă cu un mare pictor, decît arhitect. Oricum ar aprecia istoria artei, cert rămîne că Friedrich Hundertwasser a fost una dintre cele mai remarcabile personalități artistice ale veacului douăzeci.

E. I.

Ce credeți, cum trebuie să fie arta care urmează după Dv.?

„Artele trebuie să fie pozitive, libere, romantice, frumoase ca bijuteriile, trebuie să fie ceva, fără de care nu putem trăi.”

6 MARTIE – 12 MARTIE

Programul MTV1 Az MTV műsora		Programul TV2 A TV2 műsora		Programul RTL Klub RTL Klub műsora		Programul TV România A Român TV műsora	
Mărcius 6. hétfő	5.42 Hajnali gondolatok 5.45 Agrárvilág 6.00 Naprakész 9.05 A bestia (brazil sorozat) 10.00 Jósomszédi csiki-csuki (német sorozat) 11.10 A Guldenburgok öröksége (NSZK sor.) 12.00 Hírmagazin 13.00 Nemzetiségi magazinok 13.58 Hírek 14.00 Linda (magyar sorozat) 15.15 A látogató (amerikai sorozat) 16.00 Holnap 16.30 Bemutatjuk az Unitárius Ekleziát 16.40 Unitárius templomok 16.45 Maradj velünk! 16.55 Közeti híradók 17.00 A borostyánok útján 17.30 Szentföldi szent helyek üzenete 17.50 Közeti híradók 18.00 Híradó 18.15 Théma 18.30 Önök kérték 19.00 Mindent a szerelemért 20.00 112 (bűnügyi magazin) 20.35 Elképesztő övezet (amerikai sorozat) 21.20 Kettesben 22.00 Híradó 22.10 Aktuális 22.30 Magyar Szalon 23.00 Iszonyat (angol film) 0.50 Bank utca.		6.00 Reggeli kiadás 6.30 Jó reggelt, Magyarországi! 8.30 Gazdagok és szépek (am. sor.) 8.55 Riviéra (sor.) 9.25 Csupacsupa élet (német sor.) 9.45 Egy titokzatos hölgy (olasz sor.) 10.35 Közvetlen ajánlat 11.05 Szörnyektől 11.30 Ötödik dimenzió 11.55 Jenny (am. sor.) 12.10 Divat Show 12.35 Riviéra (európai koprodukciós sor.) 13.00 Gazdagok és szépek (amerikai sor.) 13.25 A hegyi doktor (német sor.) 15.10 Tűzriadó (német sor.) 16.00 Sunset Beach (am. sor.) 16.45 Samantha (venezuelai sor.) 17.40 A vipera (mexikói sor.) 18.30 Tények 19.00 Szerencsekerék 19.30 Rosalinda (mexikói sor.) 19.55 A maharadzsa lánya (olasz-német kalandfilmsorozat) 21.45 Jó estét, Magyarországi! 22.30 Gó! Gó! Gó! 23.00 Ausztrália új arca (magyar útfilm) 23.30 Színpék 0.25 Kultúra az Interneten 1.00 Vers éjféli után.		6.30 Reggeli (információs magazin) 9.00 Recept Klub 9.10 Barátok közt (sor., ism.) 9.40 A farm, ahol élünk (amerikai sorozat, ism.) 10.35 Top Shop 11.30 Delelő 12.57 Mire gondolkodok? 13.00 Hírek 13.10 Celeste (argentin sor.) 14.30 Klip Klub 14.50 Az első csók (fr. sor.) 15.15 A második csók (fr. sor.) 15.45 A farm, ahol élünk (am. sor.) 16.40 Mire gondolkodok? 16.45 Esmeralda (mexikói sor.) 17.35 Mire gondolkodok? 17.40 Titkok és szerelmek (mexikói sor.) 18.30 Híradó 18.50 Fókusz 19.20 Üzenet 19.25 Barátok közt (magyar sorozat) 19.50 Fekete sas (amerikai akciófilm) 21.30 Helyszíni szemle (bűnügyi magazin) 22.20 Autómánia 22.50 Este (hírműsor) 23.10 Az öreg halász és a tenger (amerikai film) 0.40 Fókusz 1.05 Divatklip.		11.00 Film. 12.20 Studioul şlagărelor 13.00 Jurnal 13.15 TVR Craiova 14.00 Pro Patria 15.00 Emisiune în limba maghiară 16.30 Agenția de plasare 17.00 Corect! Prezintă Cosmin Ionescu 17.05 Serial. 17.30 Serial. 18.00 Avangardă 18.05 Amintiri din secolul 20 18.10 Serial. Sunset Beach 19.00 Jurnal 19.55 Justiție militară 20.45 Cu ochii'n 4 21.15 Serial. Cazuri ciudate 22.05 Jurnalul de noapte 22.20 Recurs la morală 23.00 Marele jazz.
Mărcius 7. kedd	5.42 Hajnali gondolatok 5.45 Agrárvilág 6.00 Naprakész (információs műsor) 9.05 A bestia (brazil sorozat) 10.00 Jósomszédi csiki-csuki (német sorozat) 11.10 A Guldenburgok öröksége (sorozat) 12.00 Hírmagazin 13.00 Nemzetiségi magazinok 13.58 Hírek 14.00 Linda (magyar sorozat) 14.58 Hírek A látogató (amerikai sorozat) 16.00 A nagy ho-ho-horgász 16.10 Meselánc 16.20 Zenelánc 16.40 Két srác, egy csaj meg egy pizzéria (amerikai sorozat) 17.05 Földi oázisunk jövője (japán sorozat) 17.30 Katolikus krónika 17.50 Közeti híradók 18.00 Híradó 18.15 Théma 18.30 Zöldpont 19.00 Mindent a szerelemért (brazil sorozat) 19.30 Híradó 20.00 Vízi zsaruk (ausztrál sorozat) 20.50 Telemázi 21.20 Sikkes 21.45 Három kívánság klub 22.00 Híradó 22.05 Aktuális 22.30 Szabad verseny 23.00 TS.		6.00 Reggeli kiadás 6.30 Jó reggelt, Magyarországi! 8.30 Gazdagok és szépek (am. sor.) 8.55 Riviéra (sor.) 9.25 Csupacsupa élet (német sor.) 9.45 Egy titokzatos hölgy (olasz sor.) 10.35 Közvetlen ajánlat 11.05 Kultúra az Interneten 11.55 Segítség magadon! 12.10 Baba Mama magazin 12.35 Riviéra (európai koprodukciós sor.) 13.00 Gazdagok és szépek (amerikai sor.) 13.25 A hegyi doktor (német sor.) 15.10 Tűzriadó (német sor.) 16.00 Sunset Beach (am. sor.) 16.45 Samantha (venezuelai sor.) 17.40 A vipera (mexikói sor.) 18.30 Tények 19.00 Szerencsekerék 19.30 Rosalinda (mexikói sor.) 19.55 Dinoszauruszok – A föld urai (angol sor.) 20.50 Poénbomba 21.45 Jó estét, Magyarországi! 22.30 Alvilági játszma (amerikai akciófilm-sor.) 23.25 Esküdt ellenségek (amerikai sor.) 0.20 Tudomány az Interneten 1.05 Vers éjféli után.		6.30 Reggeli (információs magazin) 9.00 Recept Klub 9.10 Barátok közt (sor., ism.) 9.40 A farm, ahol élünk (amerikai sorozat, ism.) 10.35 Top Shop 11.30 Delelő 12.57 Mire gondolkodok? 13.00 Hírek 13.10 Celeste (argentin sor.) 14.30 Klip Klub 14.50 Az első csók (fr. sor.) 15.15 A második csók (fr. sor.) 15.45 A farm, ahol élünk (am. sor.) 16.40 Mire gondolkodok? 16.45 Esmeralda (mexikói sor.) 17.35 Mire gondolkodok? 17.40 Titkok és szerelmek (mexikói sor.) 18.30 Híradó 18.50 Fókusz 19.20 Üzenet 19.25 Barátok közt (magyar sorozat) 19.50 Csúfif 20.50 Legyen ön is milliomos! (vetélkedő) 21.40 A küzdelem törvénye (amerikai akciófilm) 23.15 Este (hírműsor) 23.35 Neve: Senki (am. sor.) 0.25 Országgház (ism.) 0.55 Fókusz (ism.) 1.20 Divatklip.		6.00 Matinal național 7.00 TVR Iași 9.00 Serial 9.30 Puncte cardinale 9.50 Drumul spre Europa 10.00 TVR Cluj-Napoca 11.05 Serial 11.55 TVR Timișoara 13.00 Jurnal 13.15 CiberFan. Lumea PC-ului 13.30 Repere sacre 14.00 Oameni ca noi 14.30 Convingeri 15.00 Emisiune în limba maghiară 16.00 Dor 16.30 Scuzați! Pardon! Mersi! 17.00 Corect! 17.05 Serial. 17.30 Serial. 18.00 Avangardă. Știri 18.05 Amintiri din secolul 20 18.10 Serial. Sunset Beach 19.00 Jurnal 19.55 Telecinemateca. Cele trei zile ale condorului 21.55 Nu trageți! 22.10 Jurnalul de noapte 22.25 A-Facerea. 23.15 7 arte.
Mărcius 8. szerda	5.42 Hajnali gondolatok 6.00 Naprakész 9.05 A bestia (brazil sorozat) 10.00 Happy Holiday (német sorozat) 11.00 A Guldenburgok öröksége (NSZK sorozat) 12.00 Hírmagazin 13.00 Nemzetiségi magazinok 13.58 Hírek 14.00 Linda (magyar sorozat) 14.58 Hírek A látogató (amerikai sorozat) 16.58 Hírek 16.00 Einblicke (középiskolai német nyelvtanfolyam) 16.30 Két srác, egy csaj meg egy pizzéria (sorozat) 17.00 A borostyánok útján 17.30 Mai hitvallásunk 17.50 Közeti híradók 18.00 Híradó 18.30 Rajongó 19.00 Mindent a szerelemért (brazil sorozat) 19.30 Híradó 20.00 Nem jögerős 20.30 TS 22.40 Híradó 22.45 Aktuális 23.10 Fogadóóra 23.40 TS 0.30 Bank utca.		6.00 Reggeli kiadás 6.30 Jó reggelt, Magyarországi! 8.30 Gazdagok és szépek (am. sor.) 8.55 Riviéra (sor.) 9.25 Csupacsupa élet (német sor.) 9.45 Egy titokzatos hölgy (olasz sor.) 10.35 Közvetlen ajánlat 11.05 Airport 11.30 Életvitel az Interneten 12.10 Autószalon 2000 12.35 Riviéra (európai koprodukciós sor.) 13.00 Gazdagok és szépek (amerikai sor.) 13.25 A hegyi doktor (német sor.) 15.10 Tűzriadó (német sor.) 16.00 Sunset Beach (am. sor.) 16.45 Samantha (venezuelai sor.) 17.40 A vipera (mexikói sor.) 18.30 Tények 19.00 Szerencsekerék 19.30 Rosalinda (mexikói sor.) 19.55 JAG – Becsületbeli ügyek (amerikai sor.) 20.50 Forró nyomon 21.45 Jó estét, Magyarországi! 22.30 Zsebre megy 23.00 Mo' Better Blues (amerikai film) 1.10 Életvitel az Interneten 1.45 Vers éjféli után.		6.30 Reggeli (információs magazin) 9.00 Recept Klub 9.10 Barátok közt (sor., ism.) 9.40 A farm, ahol élünk (amerikai sorozat, ism.) 10.35 Top Shop 11.30 Delelő 12.57 Mire gondolkodok? 13.00 Hírek 13.10 Celeste (argentin sor.) 14.30 Klip Klub 14.50 Az első csók (fr. sor.) 15.15 A második csók (fr. sor.) 15.45 A farm, ahol élünk (am. sor.) 16.40 Mire gondolkodok? 16.45 Esmeralda (mexikói sor.) 17.35 Mire gondolkodok? 17.40 Titkok és szerelmek (mexikói sor.) 18.30 Híradó 18.50 Fókusz 19.20 Üzenet 19.25 Barátok közt (magyar sorozat) 19.50 Harmadik műszak (amerikai sor.) 20.45 Legyen ön is milliomos! (vetélkedő) 21.35 Maffiózók (am. sor.) 22.35 Este (hírműsor) 22.55 Pont hu 23.25 Jogában áll hallgatni (am. sor.) 0.15 Antenna 0.45 Fókusz (ism.) 1.10 Divatklip.		6.00 Matinal național 8.05 TVR Iași 9.00 Serial 10.05 TVR Cluj-Napoca 11.00 Punct ochi 12.00 TVR Timișoara 13.00 Jurnal 13.15 Ciber-Fan 13.30 Evrika! 14.00 Caravana fotografică 14.45 Studioul şlagărelor 15.00 Ecoturism 15.30 Medicina pentru toți 16.00 Hora satului 16.30 Impas în doi 17.00 Serial 17.30 Serial. 17.30 Serial. Aproape ca acasă 18.00 Avangardă 18.05 Amintiri din secolul 20 18.10 Serial. Sunset Beach 19.00 Jurnal 19.55 Film. Un bărbat foarte înșurat 21.40 În flagrant 22.15 Jurnalul de noapte 22.30 Lumea dansului.
Mărcius 9. csütörtök	5.42 Hajnali gondolatok 5.45 Agrárvilág 6.00 Naprakész (információs műsor) 9.05 A bestia (brazil sorozat) 10.00 Happy Holiday (német sorozat) 11.00 Svéd gyufa (francia sorozat) 12.00 Hírmagazin 13.00 Rondo 13.58 Hírek 14.05 Linda 15.15 A látogató (amerikai sorozat) 14.58 Hírek 16.00 Kisokos 16.35 Két srác, egy csaj meg egy pizzéria (amerikai sorozat) 17.00 A borostyánok útján 17.30 Az utódok reménye 17.50 Közeti híradók 18.00 Híradó 18.15 Théma 18.30 Az én váram 19.00 Mindent a szerelemért (brazil sorozat) 19.30 Híradó 20.00 Kisváros 21.00 Családi kör 22.00 Híradó 22.05 Aktuális 22.30 Panoráma 23.00 Twin Peaks (amerikai sorozat). 23.45 Bank utca.		6.00 Reggeli kiadás 6.30 Jó reggelt, Magyarországi! 8.30 Gazdagok és szépek (am. sor.) 8.55 Riviéra (sor.) 9.25 Csupacsupa élet (német sor.) 9.45 Egy titokzatos hölgy (olasz sor.) 10.35 Közvetlen ajánlat 11.05 Repülő ház 11.30 Mila, a szupersztár 11.55 Hurrá, utaztunk! 12.10 Airport 12.35 Riviéra (európai koprodukciós sor.) 13.00 Gazdagok és szépek (amerikai sor.) 13.25 A hegyi doktor (német sor.) 15.10 Tűzriadó (német sor.) 16.00 MacGyver (amerikai sor.) 16.00 Sunset Beach (am. sor.) 16.45 Samantha (venezuelai sor.) 17.40 A vipera (mexikói sor.) 18.30 Tények 19.00 Szerencsekerék 19.30 Rosalinda (mexikói sor.) 19.55 Friderikus – Osztyálya-lálmó 21.45 Jó estét, Magyarországi! 22.30 Tévutakon (német romantikus film) 0.10 Magyarországi holnap 1.05 Vers éjféli után.		6.30 Reggeli (információs magazin) 9.00 Recept Klub 9.10 Barátok közt (sor., ism.) 9.40 A farm, ahol élünk (amerikai sorozat, ism.) 10.35 Top Shop 11.30 Delelő 12.57 Mire gondolkodok? 13.00 Hírek 13.10 Celeste (argentin sor.) 14.30 Klip Klub 14.50 Az első csók (fr. sor.) 15.15 A második csók (fr. sor.) 15.45 A farm, ahol élünk (am. sor.) 16.40 Mire gondolkodok? 16.45 Esmeralda (mexikói sor.) 17.35 Mire gondolkodok? 17.40 Titkok és szerelmek (mexikói sor.) 18.30 Híradó 18.50 Fókusz 19.20 Üzenet 19.25 Barátok közt (magyar sorozat) 19.50 Aranyeső Yuccában (olasz western vígjáték) 21.30 Zsoldosok (amerikai sor.) 22.20 Este (hírműsor) 22.40 Gerard Floque kicsapongó élete (francia vígjáték) 0.10 Pont hu 0.40 Fókusz (ism.) 1.05 Divatklip.		6.00 Matinal național 8.05 TVR Iași 9.00 Serial 9.30 Impas în doi 10.00 TVR Cluj-Napoca 11.00 Pe față 12.00 TVR Timișoara 13.00 Jurnal 13.15 Ciber-Fan 13.10 Destinul unei națiuni 14.00 Convingeri 15.00 Pentru dv. Doamnă! 16.00 Muzica populară 16.25 Casa mea 17.00 Corect! 17.05 Serial. 17.30 Serial. 18.00 Jurnal 18.10 Serial. Sunset Beach 19.00 Jurnal 19.30 Fotbal 21.30 Reflecții rutiere 21.45 Jurnalul de noapte 22.05 Punct ochi.
Mărcius 10. péntek	5.42 Hajnali gondolatok 5.45 Agrárvilág 6.00 Naprakész 9.05 A bestia 10.00 Happy Holiday (német sorozat) 11.05 Svéd gyufa 12.00 Hírmagazin 12.58 Hírek 13.00 Közeti magazinok 13.50 Három kívánság klub 13.58 Hírek 14.00 A bohóc felesége (magyar sorozat) 15.05 Csatamezők 16.05 Európa gyermekei 16.35 Két srác, egy csaj meg egy pizzéria 16.55 Közeti híradók 17.05 TS 19.30 Híradó 20.00 Atlantisz (amerikai-olasz-francia film) 21.35 Pesty Fekete Doboz 22.00 Híradó 22.10 Aktuális 22.35 Ugye, kicsit ismerős? 23.05 X-akták (amerikai sorozat) 23.50 Bank utca.		6.00 Reggeli kiadás 6.30 Jó reggelt, Magyarországi! 8.30 Gazdagok és szépek (am. sor.) 8.55 Riviéra (sor.) 9.25 Csupacsupa élet (német sor.) 9.45 Egy titokzatos hölgy (olasz sor.) 10.35 Közvetlen ajánlat 11.05 Tudomány az Interneten 11.55 Zsebre megy 12.10 Állatklinika 12.35 Riviéra (európai koprodukciós sor.) 13.00 Gazdagok és szépek (amerikai sor.) 13.25 A hegyi doktor (német sor.) 15.10 MacGyver (amerikai sor.) 16.00 Sunset Beach (am. sor.) 16.45 Samantha (venezuelai sor.) 17.40 A vipera (mexikói sor.) 18.30 Tények 19.00 Szerencsekerék 19.30 Rosalinda (mexikói sor.) 19.55 Dáridó 21.45 Jó estét, Magyarországi! 22.30 Darkman 2. (amerikai horror) 0.10 Vörös cipellők (am. erotikus sor.) 0.40 Mozivarázs.		6.30 Reggeli (információs magazin) 9.00 Recept Klub 9.10 Barátok közt (sor., ism.) 9.40 A farm, ahol élünk (amerikai sorozat, ism.) 10.35 Top Shop 11.30 Delelő 12.57 Mire gondolkodok? 13.00 Hírek 13.10 Celeste (argentin sor.) 14.30 Klip Klub 14.50 Az első csók (fr. sor.) 15.15 A második csók (fr. sor.) 15.45 A farm, ahol élünk (am. sor.) 16.40 Mire gondolkodok? 16.45 Esmeralda (mexikói sor.) 17.35 Mire gondolkodok? 17.40 Titkok és szerelmek (mexikói sor.) 18.30 Híradó 18.50 Fókusz 19.20 Üzenet 19.25 Barátok közt (magyar sorozat) 19.55 Koósló 21.35 Igaz történetek: A múlt bűnei (amerikai film) 23.10 Este (hírműsor) 23.30 Vágyak háza (amerikai erotikus sor.) 23.55 Beavis és Buttthead (am. rajzfilmsor.) 0.20 Fókusz (ism.) 0.45 Divatklip.		6.20 Matinal Național 8.00 TVR Iași 9.00 Serial. 9.25 Casa mea 9.55 TVR Cluj-Napoca 10.45 Fotbal 11.35 TVR Timișoara 12.30 Emisiune în limba germană 13.00 Jurnal 13.15 CiberFan 13.30 Tribuna partidelor parlamentare 13.55 Fotbal 16.00 O vedetă, un cântec 16.30 Cuvânt pentru necuvântătoare 17.00 Corect 17.05 Serial 17.30 Serial 18.00 Avangardă 18.05 Amintiri din secolul 20 18.10 Serial. Sunset Beach 19.00 Jurnal 19.55 Serial. Omul de nicăieri 20.45 Culise 21.30 Jurnalul de noapte 21.45 Film. Schimanski 22.10 Divertisment.
Mărcius 11. szombat	5.45 Agrárvilág 6.00 Aranyfűst 8.00 Jó reggelt adj, Istenem! 8.10 Zanzibár 9.20 Jövő-menő 10.00 Hol-mi? 10.30 Égyüttérző 11.00 Ablak 12.00 Hírek 12.10 TS 13.30 Köröz 14.00 Háló 14.30 Delta 15.00 Zenebutik 15.50 A Századunk Műhelyéből 16.20 1100 év Európa közepén 16.50 TS 19.00 Lottóshow 19.30 Híradó 20.00 Bruháha 21.00 IQ Casino 22.00 Showgirls (amerikai film).		6.00 Gyökereink 6.30 Repülő ház 7.00 TV2 Matiné 9.00 Cartoon Network 11.00 Party TV 11.30 Zoom 12.30 Slágerlista 12.48 Adrenalin 13.10 Slágerlista 13.35 Mozimánia 14.00 S Club 7 (angol ifjúsági sor.) 14.30 Quantum Leap – Az időutazó (amerikai sci-fi sor.) 15.30 Sabrina, a boszorkány (am. sor.) 16.00 Jó barátok (am. vígjátéksorozat) 16.30 Szindbád kalandjai (amerikai sorozat) 17.30 Herkules (amerikai sor.) 18.30 Tények 19.00 Ki vagyok én? 19.30 A vipera (mexikói sor.) 19.55 Repülő erőd (amerikai akciófilm) 21.45 Vissza a jövőbe (amerikai sci-fi) 23.50 Y-akták (amerikai thriller) 0.20 A kukkoló (amerikai erotikus film).		6.30 Ünneptár 7.00 Kölyöklklub 10.50 Csőrré töltve 11.25 Mire gondolkodok? 11.30 Ausztrál expressz (ausztrál sor.) 12.25 Autómánia (ism.) 12.55 Mire gondolkodok? 13.00 Hírek 13.10 Pepsi Music Chart 14.10 Tiltott szerelem (venezuelai sorozat) 15.50 Sequester DSV – A mélység birodalma (amerikai film) 16.45 Kung-fu (amerikai sor.) 17.35 Robin Hood legújabb kalandjai (amerikai kalandfilmsor.) 18.30 Híradó 18.50 Fókusz plusz 19.08 Üzenet 19.10 Titkok és szerelmek (mexikói sor.) 20.00 Állok és elnökök (amerikai vígjáték) 21.50 Heti hetes 22.50 Fekete vipera (angol vígjátéksorozat) 23.20 Híradó 23.35 Kiehezve (amerikai horrorsorozat) 24.00 Beavis és Buttthead (am. rajzfilmsor.) 0.25 Fókusz plusz (ism.) 0.45 Divatklip.		6.00 Serial. Jenny 6.30 Serial. Omul de nicăieri 7.20 Serial 8.10 Disney prezintă 8.35 Desene animate 9.00 Vă place filmul? 9.30 Art-Mania 10.15 Garantat 11.00 Muzica da capo al fine 11.30 Lumea și noi 11.55 Fotbal 14.00 Arca...Marinei 15.50 Auto Club 16.20 Teleenciclopedia 17.05 Serial 18.00 Perechea potrivită 18.30 Serial. Carol și compania 19.00 Jurnal 19.30 Surprize surprize 21.30 Serial. Dr. Quinn 22.20 Jurnal 22.35 Săptămîna sportivă 22.15 Film. Mă înnebunesc.
Mărcius 12. vasárnap	6.20 „Így szól az Úr!” 6.30 Garfield és barátai 6.55 Vasárnapi-sziget 8.40 Beszéljünk a jövőnkéről 9.00 Főter 11.05 Három kívánság klub 12.00 Hírek 12.05 A jövő Magyarországa 12.35 Szerencsepercek 13.00 TS 15.25 Örömhír 15.45 A madarak élete 16.35 Emily (kanadai sorozat) 17.25 Bűvös hatos 17.55 TS 19.00 A Hét 20.00 Rögön! 21.00 Atlantisz (amerikai-olasz-francia film) 22.30 Tátrai Band 23.20 11. után.		6.00 Reggeli gondolatok 6.30 Állatkert a háztáskában 7.00 TV2 Matiné 9.00 Cartoon Network 11.00 Parker Lewis sohasem veszít (amerikai ifjúsági sor.) 11.25 Jenny (amerikai sor.) 11.50 Autószalon 2000 12.10 Christopher Reeve és a szürke bálnák (angol természetfilm) 13.00 Friderikus – Osztyálya-lálmó (ism.) 14.45 Időszaru (amerikai akciófilm-sor.) 15.40 MacGyver (amerikai krimisorozat) 16.35 Knight Rider Team (amerikai akciófilm-sor.) 17.30 Xena (amerikai sor.) 18.30 Napló 19.30 A vipera (mexikói sor.) 20.00 Drakula halott és élvezi (amerikai horrorparódia) 21.50 Columbo (amerikai sor.) 23.10 Mókás hekus (amerikai akciófilm-sor.) 0.05 István, a király (magyar film) 1.50 Vers éjféli után.		6.30 Ókori harcosok (amerikai ismeretterjesztő-sor.) 7.00 Kölyöklklub 10.15 Papyrus (fr. rajzfilm) 10.50 Csőrré töltve 11.25 A mágusok (ausztrál- lengyel sor.) 11.55 Mire gondolkodok? 12.00 Az óceán akrobatái (angol természetfilm) 12.55 Mire gondolkodok? 13.00 Hírek 13.10 Drágám, a kölykök már megint összementek! (amerikai vígjáték) 14.00 Tiltott szerelem (venezuelai sorozat) 14.50 Pensacola – A név kötelez (amerikai sor.) 15.40 Acapulco akciócsopórt (amerikai sorozat) 16.35 Félix – Kutyanak áll világ (német sorozat) 17.30 Perpatvar 18.30 Híradó 18.50 Akták 19.08 Üzenet 19.10 Titkok és szerelmek (mexikói sor.) 20.00 Az angol beteg (amerikai film) 22.55 Híradó 23.10 Országgház 23.40 Az óceán akrobatái (angol természetfilm, ism.) 0.35 Akták (ism.) 0.55 Divatklip.		6.30 Ceasul deșteptător 7.00 Universul credinței 8.00 Desene animate. Ursulețul Winnie 8.30 Kiki Riki Miki. Magazin pentru copii 9.00 Viața satului 11.30 Tezaur folcloric 12.20 De luni pînă duminică 13.00 Tele Bingo național 16.00 Serial. Blankenese 16.55 Spectacolul lumii văzut de Ioan Grigorescu 17.25 Trupa de șoc 18.00 Perechea potrivită 18.30 21. Concert 19.00 Jurnal 19.30 Duminica sportivă 21.55 Film. Avionul condamnatilor 21.35 Concert extraordinar 23.30 Pe față.

ÎN LIMBA MATERNĂ - emisiune radiofonică în limba română

6 MARTIE, LUNI (redactor: Anamaria Brad)

10.30 Introducere, cuprins 10.35 Știri și informații, date meteo 10.45 Evenimente calendaristice 10.50 Interviu, reportaje din viața românilor din Ungaria 11.00 Montaj de muzică populară - realizator: Gelu Stan din Timișoara 11.30 Buletin informativ, date meteo 11.40 Interviu, reportaje din viața românilor din Ungaria 11.55 Încheiere.

7 MARTIE, MARȚI (redactor: Adam Bauer)

10.30 Introducere, cuprins 10.35 Știri și informații, date meteo 10.40 Evenimente calendaristice 10.45 Interviu, reportaje din viața românilor din Ungaria 11.30 Buletin informativ, date meteo 11.45 „Engleza pe înțelesul tuturor” - curs de limbă engleză cu Luminița Jivo 11.55 Știrile zilei pe scurt, încheiere.

8 MARTIE, MIERCURI (redactor: Petru Cîmpian)

10.30 Introducere, cuprins 10.35 Știri și informații, date meteo 10.45 Evenimente calendaristice 10.50 Interviu, reportaje din viața românilor din Ungaria 11.30 Buletin de știri, date meteo 11.40 Sport - rubrica lui Adam Bauer 11.53 Avanspremiera a „Ecranul nostru” 11.55 Știrile zile pe scurt, încheiere.

9 MARTIE, JOI (redactor: Iulia Kaupert)

10.30 Introducere, cuprins 10.35 Știri și informații, date meteo 10.45 Evenimente calendaristice 11.00 „Oamenii care au fost - literatură, muzică, artă” discuție cu profesoara Elena Munteanu 11.30 Buletin de știri, date meteo 11.44 Nota săptămânii de Edda Illyés 11.55 Știrile zile pe scurt, încheiere.

10 MARTIE, VINERI (redactor: Petru Cîmpian)

10.30 Introducere, cuprins 10.35 Știri și informații, date meteo 10.45 Evenimente calendaristice 0.50 Reportaje, interviuri din viața românilor din Ungaria 11.30 Buletin de știri, date meteo 11.40 Actualități la românii din Banatul Sîrbesc - relatează Cornel Mata din Virșet 11.40 Știri și curiozități din România - relatează Simona Pele din Timișoara 14.45 Revista presei „Foaia românească” 11.55 Știrile zile pe scurt, încheiere.

11 MARTIE, SÂMBĂTĂ (redactor: Anamaria Brad)

14.30 Introducere, cuprins 14.40 Programul bisericilor ortodoxe și al adunărilor baptiste 14.45 „Party Time” - magazin de muzică ușoară 15.00 Interviu, reportaje din viața românilor din Ungaria 15.58 Încheiere.

12 MARTIE, DUMINICĂ (redactor: Anamaria Brad)

14.30 Introducere, cuprins, evenimente calendaristice 14.40-15.00 Retrospectiva săptămânii (spicuri din interviurile și reportajele difuzate pe parcursul săptămânii) 15.00 Magazinul femeilor 15.30 Emisiune religioasă ortodoxă 15.55 Încheiere.

(Nu răspundem pentru eventualele modificări în programele radio!)

În fiecare seară, între orele 19.00-19.30 se prezintă emisiunea românească, difuzată pe țară. Sumarul acesteia este compus din actualitățile zilei și reportaje, interviuri din viața comunității noastre, respectiv relatări din viața școlilor românești.

Emisiunea de seară, difuzată pe țară, pe lângă frecvențele de 66,29 MHz și 66,14 MHz, poate fi ascultată și pe undele occidentale, pe frecvențele locale ale studiourilor regionale.

Radio Calypso, Budapesta 873 kHz, Radio Debrețin 91,4 MHz, Radio Seghedin 93,1 MHz

Ecranul nostru: 8 martie 2000 (MTV1 ora 13.30)

Reluare: 12 martie 2000 (MTV2 ora 6.25)

Programul românesc din săptămîna viitoare va avea două teme diferite. În prima parte, telespectatorii vor putea urmări o relatare despre ședința adunării generale a A.T.R.U., care va avea loc la Giula la 4 martie. În continuare vom difuza un interviu mai amplu, realizat cu profesorul Mihai Cozma de la Seghedin care va analiza fenomenul pierderii limbii române în satele bihorean, la Veherd.

Realizator: **Aurel Becan**

**FM 92,1 MHz STEREO
RADIO
VOCEA EVANGHELIEI
ORADEA**

3700 Grădina Str. Cuza Vodă nr. 85.

Tel. 59-430552,

Fax.: 59-427372

e-mail: inbox@rve.net

- muzică
- știri locale și BBC
- emisiuni pentru orice vîrstă

Ascultați RVE non stop și pe Internet la:
<http://WWW.rve.net>

TRANS WORLD RADIO - ROMÂNIA

(Radio Vocea Evangheliei
pentru Europa)

AM 1548 KHz zilnic,
ora 21.15-21.45

SW 31 și 49 m

- vineri: 18.30-18.45
- sîmbătă: 18.00-18.45
- duminică: 18.30-18.45

Umor negru

Un bărbat merge pe stradă cu un geamantan mare, avînd pe cap o supieră, din care curgea supă. Se întâlnește cu un prieten, care-l întreabă:

- Aoleo, dar ce s-a întîmplat cu tine?

- Știi, i-am spus nevastei că supa nu are nici un gust. După aceea soția, furioasă, mi-a dat cu castronul în cap.

- Păi, să știi, dacă mie mi s-ar întîmpla una ca asta... eu...eu... îți jur, aș tăia-o în bucăți!

- Da? Ei, și ce crezi, eu ce am în acest geamantan?!

♦ ♦ ♦

- Ați divorțat?

- Da. Copilul a rămas la soție, eu am primit locuința.

- Și averea?

- A primit-o avocatul.

♦ ♦ ♦

La ghicitoare:

- Dumneata ești tatăl a doi copii minunați...

- Asta să crezi dumneata. Eu sînt tatăl a trei copii frumoși.

- Asta să crezi dumneata.

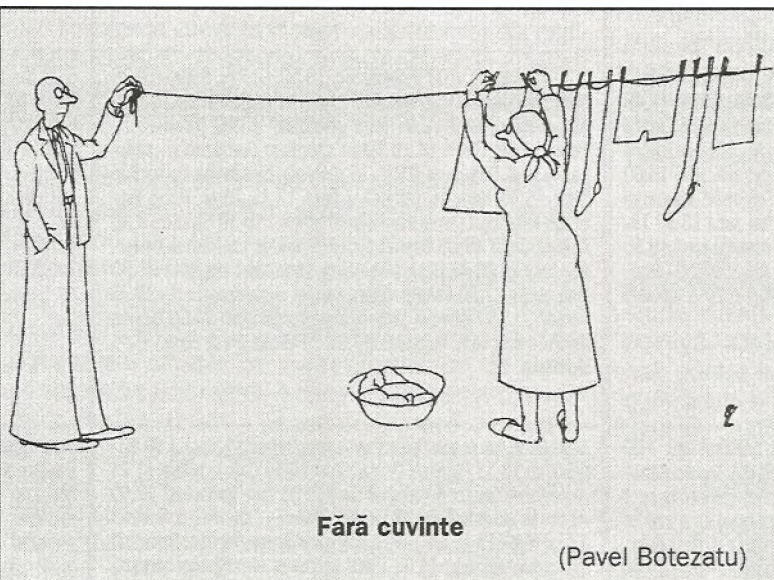
FOTO-DOCUMENTAR

„Ultima căruță trasă de vaci - stați puțin și răsuflați...”

Mai demult, la noi în sat oamenii erau tare săraci. Pe atunci, ei erau nevoiți să lucreze din greu și să muncească pe cîmp într-un mod primitiv. Iar fiindcă nu toți aveau cai, chiar și vacile erau înhamate și trăgeau căruțele sau arau pămînturile.

(Micherechi, 1952. Fotografie trimisă de Gheorghe Dulău)

Fără cuvinte

(Pavel Botezatu)

Există în Giula un loc unde se poate
minca ieftin și bine?

DA! la

Restaurantul „Pivnița cu bere” (Sörpince)

din Giula, Piața Kossuth
nr. 2.

- Preparate ale bucătăriei tradiționale maghiare și românești
- Mese festive
- Sărbătorirea unor evenimente de familie
- Întîlniri ale oamenilor de afaceri

Informații la telefon:
66/362-382

Magazinul Nyisztor din centrul comunei Micherechi

Vă așteaptă cu un sortiment bogat de produse alimentare la prețuri accesibile. Tot aici se pot procura folii din polietilenă și material plastic la prețuri convenabile.

Așteptăm cumpărătorii noștri la adresa:
Micherechi, str. Kossuth nr. 105.
Tel.: (66) 375-038

DRAGI ELEVI, DRAGI SPORTIVI!

Administrația Permanentă a Taberelor Școlare din județul Arad vine în întâmpinarea voastră cu multe și variate oferte de petrecere a timpului liber în mod util și plăcut în taberele din:

**MONEASA, DEZNA, CĂSOAIA,
PĂULIȘ, SĂVÎRȘIN.**

La fiecare sfîrșit de săptămîna, în orice anotimp, numai în MONEASA și SĂVÎRȘIN!

A.P.T.Ș. vă asigură locuri în bazele sale din întreaga țară în tot timpul anului.

Căutați-ne și nu veți regreta!

Telefon: 00 40 57-253703

Vă mulțumim că ne-ați ales.